

Kérem, beszéljen családi indíttatásáról, alap- és középfokú tanulmányairól!

Kora gyermekkoromtól kezdve a zene világában nőttem fel. Családomban mindig is nagy hagyománya volt a zene iránti fogékonyságnak. Otthoni beszélgetésekből tudom, hogy anyai nagyapámnak igen szép hangja volt, templomokban énekelt, s még az egykori népkerti faszínházban is fellépett zenés darabok közreműködőjeként. Emlékszem, hogy nagymamám sokszor énekelt kedves dallamokat gyermekkoromban. A távolabbi rokonságban pedig akadt, aki igen magas fokra jutott a hegedűjáték művészetében. Azonban nem csak a Talmácsi ág vonzódott a zene irányába: a Zoltán családban volt kántor-tanító is, de aki nem művelte, az is nagyra értékelte a muzsika világát. A közvetlen ráhatás mégis szüleim részéről ért. Édesanyám egészen haláláig a vásárhelyi zeneiskola hegedű-szolfézs szakos tanára és vonós tanszakvezetője volt. Édesapám pedig műkedvelőként mindig is nagy élvezettel hallgatta a szép dallamokat. Emellett fontos megjegyezmem, hogy anyai nagynéném a szarvasi pedagógiai főiskola ének-zene tanszékének mind a mai napig oktató docense. Három évesen már a zeneiskola zeneóvodájába jártam, s ahogy beültem az iskolapadba, rögtön elkezdtem hangszeren is tanulni. Először furulyáztam – mivel ezen a hangszeren viszonylag könnyű elsajátítani a zenetanulás alapjait, majd később lehetőség nyílik bármilyen irányban továbblépni a hangszeres világában. Pár év múlva dönteni kellett: merre tovább? Az irány adott volt: maradjak fúvós. Édesanyám szeretete volna, ha az oboát választom, Édesapám azonban ragaszkodott a klarinéthez. Mindig nagy élvezettel hallgatta a könnyűzenét, s különösen

BESSENYEI-DÍJAS KLARINÉTMŰVÉSZ

Tíz kérdés Zoltán Péter művésztanárhoz, a Péczely Attila Zeneiskola klarinét és furulya tanszakvezetőjéhez, aki 2011 januárjában vette át a Bessey Ferenc Művészeti Díjat.

szerezte a dixieland muzsikát. Mivel ebben a műfajban nagy szerepe van a klarinétnak, a hangszer ily módon közel állt hozzá. Ő győzött, és meggyőzött. Így kerültem Szalai Györgytől Felletár Béla tanár úrhoz. Öt évig voltam még az iskola növendéke. Ez idő alatt megismerkedhettem mindazon zenepedagógusokkal, akiknek munkássága a mai napig kihat intézményünk életére, példát mutatva a jövő nemzedék számára. Az általános iskola után el kellett dönteni, hogy vajon a zenei pálya lesz-e a hivatásom, vagy az élet más területén próbálok boldogulni. Mivel a Bethlen gimnáziumba is felvételt nyertem, így csábító volt a gondolat, hogy maradjak itthon, a zene világában eltöltött évek azonban meggyőzték: a Szegedi Zene Konzervatóriumban folytattam tanulmányaimat.

Mi volt az első élménye a klarinéttal?

Szívesen emlékszem vissza arra a pillanatra, amikor először vehettem kezembe azt a hangszeret, amelyen évtizedekig játszottam. Kezddő tanulóként természetesen nekem sem volt módom rögtön egy jó minőségű klarinétot megszólaltatni. Előbb az addig végzett munka alapján el kellett dönteni, hogy érdemes-e egy drágább, nevesebb márkát rám bízni. Pár hónap alatt kiderült, hogy van érzékem ehhez a hangszerhez, így nagy meglepetést okozott, mikor a születésnapom közeledtével megjelent a lakásunkon Felletár tanár úr, és egyfajta ajándékként átnyújtotta azt a klarinétot, amely aztán nagyon sok éven keresztül a társam volt. Bár a zeneiskola tulajdona volt, mégis csak az én kezeim koptatták a billentyűit. A régi kopott, szakadozott tokokban hordott, valaha szebb napokat látott instrumentumok után elmondhatatlan öröm volt látni a vadonatúj, ébenfekete hangszeret az ezüstösen csillogó billentyűivel.

Kinek a biztatására lépett zenei pályára? Úgy tudom, hogy Szegeden végzett.

A tény, hogy Édesanyám hegedűtanárként abban a teremben tanított, amely mellett közvetlenül én jártam a klarinét órákra, hogy a szabadidőmet, a délutánjaimat és sokszor a hétvégeket is a zeneiskolában, illetve különböző szerepléseken töltöttem, tanárain egyértelmű útmutatása, valamint édesapám zene iránti lelkesedése mind-mind abban támogattak, hogy Szeged felé vegyem az irányt. Ennek köszönhetően érettségiztem a zene konzervatóriumban, majd öt évvel később szintén ebben a városban szereztem meg kiegészítő diplomát.

Hol kezdte tanári pályáját? Mikor került a Péczelybe?

1996-ban diplomáztam, és szeptemberben már korábbi alma materem fali között lépdelttem – immáron pedagógusként. Addigra korábbi tanárom nyugdíjba vonult, s

kézenfekvő megoldásnak tűnt, ha a fiatal pályakezdő visszakérül szülővárosába. Rögtön két munkahelyen kezdtem el dolgozni, hiszen Vásárhely mellett a Mindszenti Alapfokú Művészeti Iskolában is vállaltam órákat. Tizenkét éven keresztül vettem részt az ottani gyermekek fúvosoktatásában.

Beszélne oktató munkájáról?

Klarinéttanárként elsősorban a klarinétos növendékekkel foglalkozom, de mint fúvosként mindannyian, én is tanítok furulyát. Szükség van rá, mivel ez adja meg az életkori sajátosságukból adódóan még alkalmatlan gyermekek számára a zenei, így a nagyobb fúvos hangszeren való játék alapjait. Az iskolában 6–22 éves kor között foglalkozunk ifjú és már képzetesebb növendékekkel. Mindig is büszke voltam arra, hogy tanítványaim közül szép számmal akadtak olyanok, akik nem csak egy-két évet szántak a zenetanulásra, hanem végigkísérhettem őket életük első pár fontos állomásán. Sok növendékeket ismerhettem általános iskolásként, hallhattam beszámolójukat a középiskolás évekről, s voltak, akik még az egyetemi vizsgák gyötrelmeiről is meséltek a zeneóra után. A zeneiskola nem elit-intézmény. Örülünk, ha tehetséges gyermekekkel dolgozhatunk, de szívesen bátorítjuk azokat is, akik számára talán kissé nehezebbnek tűnhet az első lépések megtétele. Több növendékemnél tapasztaltam, hogy az első pár év nehézségei ellenére megmaradó kitartásuk meghozta gyümölcsét, és értékes produkciókat felmutató, amatőr szinten jól helytálló, zenét kedvelő ember vált belőlük. A tanítás mellett szervezeti funkciókat is elvállaltam: 2003 óta vezetem a fúvos tanszakot, valamint elnöke vagyok a Közalkalmazotti Tanácsnak, illetve tagja vagyok az Iskolaszéknek.

Tanári munkája mellett zenekari művész is, melyik zenekarban?

2007 szeptemberétől játszom a Szegedi Szimfonikus Zenekarban első klarinétosként. Korábban többször érkezett megkeresés az együttes részéről, de csak ekkor döntöttem úgy, hogy elvállalom az ottani munkát is. Nem kis életvitelbeli változással járt, így alapos megfontolás után mondtam csak igent. A zenekarban való muzsikálás a zene világának teljesen más dimenzióját mutatja meg az ember számára. Azzal a fajta sokszínű, kiteljesedett hangzással sehol máshol nem találkozhatunk. Itt igazán valóra válik az a mondás, hogy a zene körülölel bennünket. Másfelől a zeneirodalom olyan darabjaival ismerkedhetünk meg testközelből, amelyeket mások csak koncertek vagy felvételek hallgatása közben próbálnak meg befogadni. Igen sokrétű az együttes tevékenysége, mivel a szimfonikus daraboktól kezdve az operákon keresztül az operettekig nagyon sokfajta zenei irányzattal találkozhatunk. Rendszeres közreműködői vagyunk a Szegedi Szabadtéri Játékok produkcióinak is.

Több emlékezetes hangversenyéről hallottam, említene néhányat?

Számomra talán azok a koncertek voltak a legemlékezetesebbek, amelyeket a Gustav Mahler Ifjúsági Zenekarral adtunk Európa legnevesebb hangversenytermeiben. Minden adott volt az életre szóló élményhez: világhírű karmesterek, neves szólisták és csodálatos helyszínek. Így dolgozhattam együtt többek között a dirigens Claudio Abbadoval, a hegedűvirtuóz Maxim Vengerovval. Csodálhattam az építészeti megoldások és a zenei hangzás élményét a bécsi Musikvereinsaalban, vagy a londoni Royal Albert Hallban. A Szegedi Szimfonikus Zenekarral is módomban volt együtt játszani a zenei élet olyan kiválóságaival, mint Rost Andrea, Ránki Dezső, illetve a jelen tenorjainak egyik sztárjával: José Curával.

Gyakran tesz eleget szülővárosa meghívásainak?

Mindig is fontosak voltak számomra a szülővárosomban kínálkozó fellépések. Talán azért is, mert már zeneiskolásként állandó résztvevője voltam a város kulturális rendezvényeinek. Örömmel teszünk eleget jótékonyági felkéréseknek állandó zongorista partnerrel, a Prima díjas Borsos Annamáriával.

Mit játszik a legszívesebben?

Zeneileg mindenevő vagyok. Osztom azt az általános vélekedést, miszerint a zenét nem lehet kettéosztani komoly- és könnyűzenére. Van jó és van rossz zene. Ezen belül már hangulat kérdése, hogy az ember az adott pillanatban melyik irányba vonzódik. Fellépések alkalmával már árnyaltabb a kép: a hangszer adottságaiból kifolyólag, valamint az elérhető kották alapján szűkebb az ember mozgástere. Szívesen tűzök műsorra magyaros melódiákat és virtuóz, látványos darabokat, mivel a közönség mindig hálás tetszésnyilvánítással fejezi ki lelkesedését. Ugyanakkor fontosnak tartom, hogy az ember lelkének mélyebb zugai is telítődjenek nemes érzelmekkel, ezért a műsorokban előszeretettel játszom szívhez szóló, néha akár fájdalmas dallamokat is.

Mi a zenei hitvallása?

A Bessenyei Ferenc Művészeti Díj átadásakor úgy fogalmaztam, hogy minden embernek küldetése van. Vannak olyanok, akik számára e küldetés teljesítése sok-sok emberhez való kötődést, ráhatást jelent. Így vagyunk ezzel mi is, zeneművészek. A mi küldetésünk az, hogy amikor kiállunk a színpadra, akkor örömet szerezzünk a minket hallgató közönségnek azáltal, hogy olyan érzéseket keltünk bennük, amelyeket a hétköznapi monoton rohanásban nincs módjuk megélni. Ennél talán egy fontosabb van: megismertetni a gyermekeket a zene különleges világával, és ezáltal lehetőséget biztosítani számukra, hogy felnőttként az élet teljes szépségét csodálhassák minden egyes nap.

Köszönöm a beszélgetést.

Kovács István

VÁSÁRHELY ELSŐ PRÍMA-DÍJASA

Tíz kérdés Borsos Annamária művésztanárhoz, a Péczy Attila Zeneiskola zongora-, orgona- és magánének tanszak vezetőjéhez

Mi jut eszedbe a következőkről? Lázár utca 18. Hét gyerek. Három zongora.

A gyermekkor gondtalansága.

A sötétedésig tartó bújócskázás a kertben.

Kovács Pista bácsi által készített pingpong asztal, amelyen nagy-nagy meccseket játszottunk.

A szőnyegporoló, amelyen remekül lehetett tornáználni, sokat játszottunk rajta.

Kovácsék zongoráján Pista gyakorolta Beethoven Für Elise-t és Mozart Török indulóját, talán tőle hallottam ezeket a darabokat először az ablakon kiszűrődve.

Domokosék zongoráján Erzsébet és Mária gyakorolt, Tamás fagottozására is emlékszem. A mi zongoránkon testvéreimmel osztoztunk hármán.

A hét gyerek közül hat pedagógus lett, de zenetanár csak te.

Talán nekem jelentett legtöbbet a zene és a hangszeres játék öröme, és bár mindenki játszott valamilyen hangszeren, mégis én lettem az, aki a zenei pályát választotta hivatásul.

Mi a legkorábbi emléked a zenéről?

Négy éves lehettem, amikor a belvárosi katólikus templomban a karácsonyi éjféli misén az orgonaszót meghallva táncra perdültem. A zene szavára még ma is érzem azt a készletet, ami akkor elfogott. A testvéreim által játszott darabok dallamát kikerestem a hangszeren. Szüleim, látva a zene iránti vonzalmamat, öt éves koromban beíratkattak a zeneiskolába. Ekkor indult el muzsikusi pályafutásom.

Mikor kerültél a vásárhelyi zeneiskolába?

1978-ban Szalai Györgyné Komoly Zsuzsanna, egykori szolféztanárnőm hívására jöttem vissza Csongrádról régi zeneiskolámba.

Beszélnél oktató munkádról?

Tanítványaimat először alaposan meg kell ismernem ahhoz, hogy megtaláljam a hozzájuk vezető utat. Partnernek tekintem őket. Az órákon közösen alkotunk. A darabokat együtt választjuk, csak olyan művet kapnak tőlem, ami tetszik nekik és szívesen foglalkoznak vele.

Állandó résztvevője vagy tanári hangversenyeknek, városi műsoroknak, egyházi rendezvényeknek, kísérelként, de gyakran önálló előadással is.

Azért vannak csendesebb időszakok is, olyankor a magam

örömeire lapról játszom, általam még fel nem fedezett darabokat keresek. A különböző meghívásoknak örömmel teszek eleget.

Ha jól tudom, tagja vagy a Városi Vegyeskarnak is

1994 óta vagyok tagja a Vegyeskarnak. A közös éneklés, a kórus kísérése által feltöltődöm, kikapcsolodom a remek közösséget alkotó dalostársaim között.

Kik a kedvenc zeneszerzőid?

Bach zenéje megnyugtat, Beethoven műveiben lakozó rendre rácsodálkozom, Schuberttől meghatódom. Sosem csalódtam bennük.

Hány zenetanárt ismersz, aki Prima-díját kapott?

Nem ismerek olyat.

Végeztél árul el, hogy gyermekeid milyen hangszeren játszanak?

Mindhárom fiamat négy-évig tanítottam zongorázni. Péter ezután dobolni kezdett, amit még főiskolás korában is folytatott. János Benedek kürtölt, majd gitározni tanult, jelenleg két zenekarnak szólógitárosa és zeneszerzője. Máté szintén dobolt, időnként a barátaiból alakult zenekarban játszik.

Kovács István

